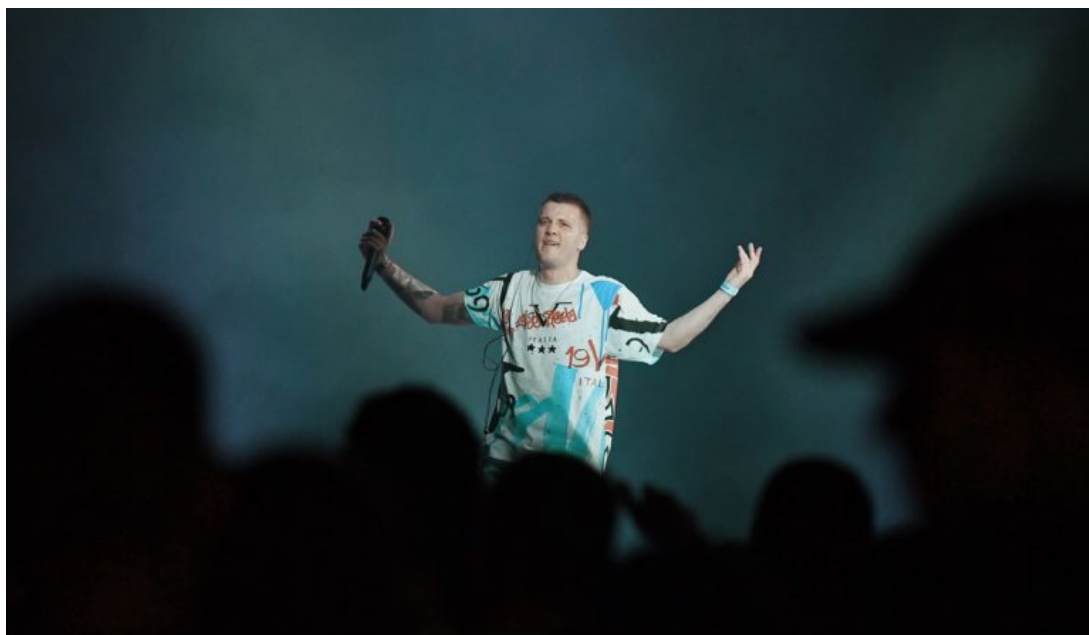

Grše, foto: Lucija Očko / muzika.hr

Zašto slušatelji u Hrvatskoj nemaju pojma što se sluša u susjednim državama, a pogotovo u Srbiji?

Dubravko Jagatić - 26. kol 24.

Sva sreća da nova generacije ne sluša muziku gledajući odakle dolazi već isključivo je li dot isključivo po osobnom ukusu. Za razliku od većine urednika po hrvatskim medijima koji će p slučajno izvođač iz Srbije. Jer.... Prosječni konzumenti muzike u Hrvatskoj, koji slušaju svoju stanicu, ili pak neku s nacionalnom koncesijom, u pravilu nemaju pojma što se događa na m Hrvatskoj, a kamo li u regiji, odnosno kod naših susjeda. Za razliku od naših susjeda koji ure pjesme hrvatskih izvođača poput Hladnog piva, TBF-a, Gibonnija, grupe Film, Haustora, Dai zbog čega brojni hrvatski muzičari i nastupaju širom regije.

Jura Stublić, foto: Lucija Očko / muzika.hr

Neki će sigurno reći da srpski izvođači sve češće nastupaju u Hrvatskoj, pune Arene i brojne prvenstveno zato jer nova generacija gotovo uopće ne gleda televiziju niti sluša radio već putem društvenih mreža, koje na svu sreću ne poznaju nikakvu granicu. Istovremeno, starija navikla da su radio i televizija najvažniji mediji za distribuciju glazbe, i se pita tko su ti izvođači odjednom toliko popularni. Nije riječ o tome je li neka muzika, neki novi muzički žanr ili neki izvođač. Radi se o tome da publika mora imati izbor i sama će odabrati što joj odgovara i tko joj se sviđa zbog zatvorenosti mainstream medija upravo taj izbor smanjen na minimum. Naročito kada je riječ o iz Srbije ali i ostatka regije.

Pogledate li top ljestvice najpopularnijih pjesama i muzičara u Hrvatskoj doživjet ćete dežavu imena vrte već godinama, zapravo desetljećima. Osim što novi, mladi izvođači teško dolaze iz regije gotovo nikada ne uspijevaju dobiti pažnju u hrvatskim medijima. Pa čak i kada je u pitanju grupa Joker Out koja je nakon što je predstavljala Sloveniju na Eurosongu 2023. godine doslovno došla u Europu i održala već dvije rasprodane europske turneje, uključujući i turneju po Velikoj Britaniji rasprodanu. U Hrvatskoj za njih znaju samo njihovi najveći obožavatelji. Kao uostalom i slovenska soul, r'n'b/hip hop grupa **Freekind**, koja je ostvarila najveći autorsko skladateljski uspjeh u popularnoj slovenske popularne glazbe jer su članice ove sjajne grupe – Sara Ester Gredelj i Nina Korčija pisale pjesme za K-pop zvijezdu V-a, koji je s tim istim pjesmama osvojio svijet i s čak šest svojih pjesama na prestižnu top ljestvicu Billboard Hot 100 dok su te iste pjesme pogledane više stotina milijuna puta. Njihovo vrijeme tek dolazi ali ne i u hrvatskim medijima.

Dakako da je još gora situacija kada govorimo o muzičarima iz Srbije jer u Hrvatskoj rat još nije dobio popuštanja „neprijateljima“, niti im treba dati prostora u medijima. Bez obzira na to što brojni klubove i dvorane u Hrvatskoj jer ih publika jednostavno voli i želi. Bez obzira odakle dolaze muziku i dobre pjesme. Buč Kesidi, grupa iz Pančeva, rasprodala je stadion Šalata i u više runda po pet uzastopnih koncerata po pet dana u Zagrebu. Dakako, da su svi bili rasprodani jer ih publika u medijima jer njihove pjesme, unatoč kvaliteti, gotovo nikada se ne mogu čuti u hrvatskim medijima izuzecima. Slična se priča događala i kada je grupa Goribor iz Bora u Srbiji, oduševila glazbom regije, a koji su je proglasili jednom od najboljih grupa koja se pojavila na ovim prostorima u Srbiji. Gotovo svi njihovi koncerti bili su rasprodani ali u hrvatskim medijima nikada nisu zaživjeli. Kao svojevremeno i srpske grupe Repetitor, Artan Lili, Kanda, Kodža i Nebojša, Marchelo itd. Čak i oni u svog izdavače pronašli upravo u Hrvatskoj.

Privatnost

Buč Kesidi, foto: Lucija Očko / muzika.hr

To ujedno puno govori o uređivačkoj politici u hrvatskim medijima koji zapravo uopće ne prate scenu bez obzira na činjenice i nečiju popularnost i hype koji su možda izazvali, te niz pozitivnih dobila. Kvaliteta je u Hrvatskoj postala potpuno nevažna ako su kojim slučajem bendovi iz Srbije je nacionalna dalekovidnica poznata i kao HRT odnosno HTV koji zapravo u potpunosti ignorišu srpsku već bilo kakvu. U Hrvatskoj se tijekom godine održi najmanje 50 muzičkih festivala, nikada nisu bili niti spomenuti u programu HTV-a. Nema niti jedne muzičke emisije koja bi pratila zbivanja na domaćoj a kamo li na regionalnoj sceni. Usporedbe radi, tijekom devedesetih je bilo muzičkih emisija (Cro Pop Rock, Izvan struje, Top DJ Mag, Električni Cowboy, Hit Depo itd.) iz svih glazbenih žanrova. Nema prostora da se neki novi izvođač predstavi sa svojim pjesmama osim neki veelebn show HTV-a s mladim talentiranim pjevačicama i pjevačima koji se potom na silu Bez obzira na neospornu kvalitetu tog programa. Srpski izvođači eventualno će gostovati na debelo zagazili u šesto desetljeće života ali i to više nego teško.

Kuka i motika digla se na takozvane trap cajke, zapravo trap, koji je unazad desetak godina najpopularniji glazbeni žanr nove generacije. I dok stariji to nazivaju trap cajkama zbog specifičnog pjevanja koje potječe od cajki, novoj generaciji to ništa ne znači jer slušaju to kao novi muzički takav način pjevanja koji njih na ništa ne asocira. I tako treba i biti. Nitko ne kaže da se mora poštovati taj muzički žanr kao takav, i treba prije svega pogledati koliko su najveće zvijezde popularne, a popularne su kao što je malo tko od starijih generacija ikada bio. Tako su u Hrvatskoj po brojnim trending listama i mjerenju Billboardove popularnosti pjesama na Hrvatskoj listi C najpopularniji izvođači upravo iz Srbije, a potom i Bosne i Hercegovine. Tako je na primjer Grgo dana tog mjerenja postao prvi hrvatski pjevač koji se pojavio na broju jedan te iste liste s hitom Upravo ti izvođači imaju na desetke milijuna pregleda spotova na YouTubeu ili su već odavno desetak milijuna streaminga putem streaming servisa. Tako su među najpopularnijim izvođačima danas u Hrvatskoj Jala Brat, Buba Corelli, Rasta, Nucci, Voyage, Desingerica, Ana Nikolić, i Aleksandra Prijović, Teya Dora itd. I svi se pitaju – pa tko to sluša? Nitko ih ne čuje na radiju ili televiziji a oni svejedno imaju na desetke milijuna streaminga i iznimno veliku popularnost. U Hrvatskoj za njih je zatvorila vrata.

Grše, foto: Lucija Očko / muzika.hr

No maknimo se od trapa ili trap cajki. I srpski rock izvođači gotovo se nikada ne pojavljuju u na popularnost i na rasprodane koncerte. Tek unazad godinu dana, tu i tamo se u nekom po televizijskom programu pojavi neki rock izvođač iz Srbije koji slavi 40, 50 ili 60 godina opstare da ga ugoste na pet minuta. Hvaljena Artan Lili, Konstrakta i Zemlja gruva, Kanda, Kodž Marchelo itd., koji su na sceni prisutni već gotovo 30 godina, prosječnim su konzumentima i nepoznanica unatoč njihovo neospornoj kvaliteti. O novim imenima, koja su se pojavila unaz ni riječi. Novi predsjednik HDS-a Miro Buljan nedavno je u jednom intervjuu između ostalog primarnih zadataka HDS-a i osvještavanje važnosti što veće prisutnosti hrvatske glazbe u m biti jer svi hrvatski izvođači, bez obzira na muzički žanr moraju dobiti svojih pet minuta. Dake Međutim, upravo će ti najbolji isplivati ako publika ima mogućnost izbora i ako hrvatske izvor sa srpskim, slovenskim, bosanskohercegovačkim, makedonskim i ostalima. Trenutno je, prit vremenska odrednica od kojih 30 godina, hrvatski eter zatvoren sam u sebe.

Rat je već odavno gotov i Srbi su nam susjedi i uvijek će biti i stvarno nema potrebe zatvara visoke zidove, negirati njihovu scenu. Kao ni sceni odličnih izvođača iz ostatka regije. Kako i šire regije koja uključuje i Mađarsku, Rumunjsku, Bugarsku, Tursku itd. Jer muzika je ta koja razdvaja, osim ako te iste pjesme ne pozivaju na rat, mržnju i nasilje. Nova publika je već oc radija i televizije ali nije na odmet da i svi ostali barem dobiju priliku saznati i čuti što se sve o sceni u Hrvatskoj i oko nje. Elektronički mediji trebali bi imati između ostalog i tu edukativno, što su mnogi već zaboravili ili im jednostavno nije to niti važno.

*Ovaj tekst objavljen je uz financijsku potporu **Agencije za elektroničke medije** iz Programa za novinarske izvrsnosti.*

Dubravko Jagatić